

Ha Sopron hív!

1957 Valéta

„Első“ 1958-ban
vagy 27000k elűshetnek
Guláink 9 barátai

A Soproni Műszaki Egyetem Erdőmérnöki Fakultásának Amerika szabad földjére, Kanadába menekült részlege 26 tanárral, asszisztenssel és 192 egyetemi hallgatóval, mint a British Columbiái Egyetem erdészeti fakultásának soproni (magyar) osztálya 1957 szeptember 16-án kezdte meg működését. Ötödéves hallgatói 1958 márciusában szerzik meg oklevelüket. Valétálásukat, régi selmeci szokás szerint, december 4-én a Vancouver-i Magyar Hall-ban tartott szalag-avató szakestélyükkel kezdték meg, amelyen J. Gy. Valéta-elnök a következő beszédben emlékezett vissza az elmúlt 5 évre:

— **ÁLLJANAK FEL A VÉGZŐ HALLGATÓK!** Tegyétek fel szalagjaitokat. És most álljanak, álljunk, emlékezzünk: nézzünk vissza a megtett utra, s próbáljunk előre is nézni a kifürkészhetetlen jövőbe. Sohasem csengett üresen a szó: emlékeztessen a szalag az együtt töltött időre, emlékeztessen diákéveink hangosan hangozó ezer eseményére, emlékeztessen professzorainkra, barátainkra — emlékeztessen az események színhelyére: az Alma Mater-re s az Alma Mater helyére: Selmecre, majd Sopronra. És ez az emlékezés nem volt mindig könnyű, de ez az emlékezés még sohasem volt ennyire nehéz. Mire is emlékeztetünk? 1952 egy szeptember eleji napján szorongó balek-öntudattal megérkeztünk a leghűségesebb városba — a legidősebb egyetemre. 136-an fűrészeltük egymás tekintetét. Mindannyiunkban 135-ször kérdezte egy félső belső hang, ki lehet a másik 135. Milyen lehet? A kényszerképzetek nyomasztó súlya az akkori időkre jellemző hallgatagságot, elzárkózottságot teremtett közöttünk is. De ebben a félénk egymást-keresésben is, a mindenkori balekok esetlenségének hordozóiként is találtunk kristályokat: embereket, professorokat, akikért eszünkkel és szívünkkel rajongtunk... Ki ne emlékeznék Romwalter professor ur tudós és EMBERI nagyságára?! Kegyelettel adózunk emlékének. És itt — a harmadikról alkotott közös vélemény fonalán közeledtünk egymáshoz. A szorgalmas tanulmányi és eredményes vizsga idő utáni 2 hónapos szünetünk egyikét katonákként Böhönyén töltöttük. S a befejezés egy éles hangja: „sztrájkvita“ melynek heve elégséges a következő év elején felülről jelölt Disz-tikkár leváltásához, s a választás alapfeltételének kimondásához: választani csak egyenél többlől lehet. Ebben az évben elvesztettük évfolyamunk egyik legtehetségesebb, legreményteljesebb tagját: Tuskó József barátunkat. Kegyelettel adózunk emlékének. A következő évben újra egyesültünk. Közben egyre közelebb kerültünk egymáshoz. Klub-estek, közös összejövetelek, színészi próbálkozások és az újabb 1 hónapos katonáskodás által. Aztán negyedévesek lettünk. Már öregdiákok, akiknek a diplomaterri munka gyakori gondolat, de akik megtanulják a „Botcsinálta Doktor“t, lá-

veznek, ruhákat varrnak, járnak, faluról-faluru és az egyetemi versenyen a színjátszók 3-ik díját nyerik.

Az utolsó nyár egyre izzóbb levegőjében kezdtük diplomatervünk készítését. De szeptemberben már az „Irodalmi Ujság“, októberben az egyetemi nagy-gyűlések mindennél fontosabbak voltak. A rendszer, mely a besugást érdemmé, az ámulót hőssé emelte, mely az embert embertelenné igyekezett tenni, igen: a rendszer megváltozását várókból, a rendszert megváltoztatni akarókká tett bennünket. És akkor egy kicsi ideig 2 és félezer millió ember előtt voltunk főszereplők.

— Reményt fakasztottunk a reménytelenségből, szembe fordultunk a rosszal, megkíséreltük a lehetetlent s majdnem-sikerünk lezárt egy korszakot s végérvényesen lerombolt egy hazug mithoszt.

— És a forradalom vihara bennünket is kisodort a hazából, hogy a történelemben egyedülállóként hazánk területén kívül, saját anyanyelvünkön saját professzorainktól tanuljunk. Kik is vagyunk mi? Egy biztos: Mások mint a többi két és félezer millió. Bennünket visszavonhatatlanul megváltoztatott, gazdagított és megedzett, felvértezett és kilugozott mindaz, amin keresztül mentünk. Más szemmel, más nézetekkel, más megvilágításban látunk mindent.

— És most itt állunk 28-an — oltványokként — várva felhasználásunkat egy idegen nép, egy idegen nemzet dus ágain. Figyünk, hogy a nemzet, mely idehívott, nem hagyja el-száradni 28 érett oltványát.

— De tudjuk azt is, hogy járórei, kiküldöttei vagyunk az otthoni 10 milliónak s ha elhull, beolvad, felszívódik is belőlünk néhány — e nép vagy más népek közösségébe — a többség megmarad magyarnak, s amirel gazdagodik, a 10 millió gazdagodik. Összinte hálával gondolunk most minden professzorra, minden oktatónkra, és különös hálával, szeretettel az itteniekre, akiket nemcsak mint tanárainkat tisztelhetünk, akiket szerethetünk, mert nemcsak tudásukat, emberségüket, szeretetüket is adták, adják. Köszönjük nekik, hogy nemcsak tanítványaiknak tekintenek bennünket.

— És most menjünk még egyszer vissza: Sarkadra és Ceglédre, Petőházára és Kovácsvágásra, szüleinkhez, édesanyainkhoz, Akik értünk éltek, Akik elfelejték az „En“-t. Bucsú nélkül hagyjuk el őket s tudnunk kell hogy Ők — akik mindent megtettek a fekete betűk hegyekbenövéséért — hazavárnak!

— És gondoljunk a leghűségesebb városra, mely fiainak fogadott, s mondjuk a nótával: Ha Sopron hív, mi ott leszünk!